

1. Pilgrimsleden, 15 alt 21 km

Envikens Hembygdsförening ansvarar för leden

Pilgrimsleden användes för färder till Nordens kristna centrum. Nidarosdomen i Norge, redan på 1100-talet. Senare användes den av handelsmän från södra Norrland som förde med sig varor till Kopparberget och Mälardalen.

Leden gick genom Dalarna, Hälsingland och Jämtland till Nidaros. Den löper över höjderna för att man lätt skulle kunna orientera sig, då kartor saknades.

Från startplatsen i Yrretånger är leden 21 km till Björnås. Man kan också välja att starta vandringen vid Kurbergets fåbod, sträckan blir då 15 km.

Leden är uppmärkt med blå färg på träden. Stövlar rekommenderas, då man passerar myrmark. Ta gärna med kikare.

Sevärdheter

1. Hålvägar som leder fram till en överväxt bro (200 m lång).
2. Kamhav. En fjärr där människor och djur rastat sedan gammalt.
3. Kolborten med kojruin.
4. Vågskäl till Orrrjärns fåbod.
5. Källa och rastplats.
6. Väg till Tänger Kölens fåbod.
7. Utsikt mot Bingsjö.
8. Gruvhål som minner om lyckosökare som letat malm.
9. Utsikt mot Hälsingland. Björnås i sikte.
10. Långbromyren med en 500 m lång överväxt spångbro som daterats till slutet av 1500-talet.

2. Sommarvägen, 11 km

LRF och Envikens Hembygdsförening ansvarar för leden

Vandringsleden är byn Klockarnäs väg upp till Gammelfåbon samt Nyssjön, Rotbo, Gryfs och Alderbacka fåbod. Från Alderbacka fåbod kan du ansluta till Pilgrimsleden genom "Hällvägen". Du kan även nå Kurbergets fåbod. Genom att stigen tangerar andra stigar och även bilvägar kan man dela upp vandringen i etapper. Det kan finnas möjlighet till övernatning i någon av fåbodarna.

Sevärdheter

11. Start vid Lurbo backen. Lurbodarnas fåbod anlades i slutet av 1600-talet.
12. Sannäs sägen eller Sannheds sägen. Sägen anlades av Klockarnäsbönder under 1700-talet. Sägnet såldes på auktion midsommardagen 1921 för 125 kr. Det finns rester efter en sågkammare som användes av sågaren.
13. Gammelfåbon. Klockarnäs äldsta fåbod är sannolikt av medeltida ursprung.
14. Alderbacka fåbod. Fåboden tillhör Klockarnäs by och påbörjades 1858. Från början fanns åtta stugor, varav tre finns kvar på platsen.
15. Spjärshällen. Från Alderbacka fåbod är det 1,5 km upp till Falu Kommuns högsta punkt, 506 m.ö.h. Följ stigen där fåbodkullorna följer sina djur på bete. Milsvid utsikt över vår vackra bygd.
16. Kurbergets fåbod. Övriga sevärdheter längs leden. Leden passerar en "lyftsten", ett antal skogskojar och kolbottnar, en vilsten och offerkast samt ett fångstgropssystem.

